

Terv - kerámia díszedények

Adattár - Rajz- és tervgyűjtemény

Leltári szám:	KRTF 65 
Alkotó:	Nikelszky, Géza (1877 - 1966)
Készítés ideje:	1906 - 1907
Készítés helye:	Pécs
Jelzés:	jobbra lent: 1906. VI. 22. / NG; 1907. VIII. 2. / NG
Anyag:	papír
Technika:	akvarell; ceruzarajz
Méretetek:	magasság: 27 cm szélesség: 17,9 cm magasság: 26,7 cm szélesség: 16,4 cm

Nikelszky Géza-1899-től a pécsi Zsolnay gyár tervezője-mint gyakorló keramikus, jól ismerte az anyag természetét, meg a különböző technológiák nyújtotta művészi lehetőségeket. Mint éles szemű képzőművész kiváló természet-megfigyelő volt. E kettős tulajdonsága remekül érvényesült vázlatain is. Három díszedény terve három eltérő formát vonultat föl, mindegyikhez megtalálva az hozzá illő dekorációt. Az első, kissé lapított vázatest mintája hangsúlyosan horizontális: vízparti nád közt nyakát hosszan előrenyújtó vadkacsa, két ugró béka társaságában. A virágtartó dekorációja vertikális, futó libákat mutat. A felfelé szélesedő edényforma a tekintetet a szárnyasok fehéren villogó testéről a felettük gomolygó, sötét viharfelhőkhöz vezeti. A „kis zöldbogaras vázát” (Nikelszky Géza elnevezése, az általa 1955. dec. 25-én készített jegyzékben-IM Adattára) két nézetből szemlélhetjük. A sima alaptestet plasztikusan mintázott húsos növény szárak övezik. E felfelé futó, a talpsávból kinövő elemek közül csak minden második tapad az edény felületéhez, a többi csupán a vállperemhez kapcsolódik-így keltve áttört hatást. A szárak végződésénél, a hullámos oldalú négyzetes szájníylás körül összesen nyolc-ebből öt részletesen kidolgozott-domború hátú pajzsbogár található. Mindhárom terv jellegzetesen szecessziós színhatású: a fémesen csillogó zöldet, a halványlilát, a kéket, az aranyat vonultatja fel.

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.271. (Ács Piroska)

